

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра сучасної хореографії та спортивно-оздоровчих
технологій

КЗВ: СУЧАСНИЙ ТАНЕЦЬ

Програма
та навчально-методичні матеріали до дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальності 024 «Хореографія»
освітньо-професійної програми «Бальна хореографія»

Харків, 2026

УДК 793.322.036:378.147](073)
С91

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 17 від 23.06.2026 р.)

Рецензенти:

Кирило ШКУРСЬВ – кандидат мистецтвознавства, заслужений тренер України зі спортивних танців, майстер спорту України міжнародного класу зі спортивних танців, доцент кафедри бальної хореографії факультету хореографічного мистецтва ХДАК

Карина КУРТЄВА, доктор філософії, викладач кафедри сучасного танцю та спортивно-оздоровчих технологій

Укладач:

Еліна САМОЙЛОВА, викладач кафедри сучасної хореографії та спортивно-оздоровчих технологій

Сучасний танець : курс за вибором : програма та навч.-С91 метод. матеріали до дисципліни для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, спец. 024 «Хореографія», галузь знань 02 “Культура і мистецтво”, ОПП «Бальна хореографія» / Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. сучасної хореографії та спортивно-оздоровчих технологій ; уклад. Е. С. Самойлова. Харків : ХДАК, 2026. 27 с.

«Сучасний танець» – курс навчального комплексу хореографічних дисциплін для підготовки бакалаврів спеціальності 024 «Хореографія» спеціалізації «Бальна хореографія».

УДК 793.322.036:378.147](073)

© Харківська державна академія культури, 2026 рік

©Самойлова Е.С. , 2026 рік

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 2	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна	
Загальна кількість годин 60	Спеціальність 024 «Хореографія» Спеціалізація «Сучасна хореографія»	Рік підготовки:	
		4-й	
		Семестр	
		7-й	
		Лекції	
		4 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 7 сем. – 4 г. самостійної роботи студента – 4 г.	Ступінь «Бакалавр»	Практичні	
		56 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		Самостійна робота	
		30 год.	
		Вид контролю	
		екзамен	
		7 сем.	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/30

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – курс «СУЧАСНИЙ ТАНЕЦЬ» сприяє професійному зростанню майбутніх артистів, викладачів та хореографів. Метою курсу «СУЧАСНИЙ ТАНЕЦЬ» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 02 «Культура та мистецтво» спеціальності 024 «Хореографія» є підготовка висококваліфікованих, всебічно розвинутих фахівців, що володіють методикою різноманітних технік сучасної хореографії та мають здатність вільного імпровізування.

Завдання навчальної дисципліни:

- ✓ Виявляти системні теоретичні та практичні знання з дисципліни «Сучасний танець».
- ✓ Виявляти достатню технічність та виразність при виконанні автентичного руху.
- ✓ Вміло застосовувати технічні та композиційні прийоми, художньо-виразні засоби при створенні хореографічних творів з використанням напрямків та стилів сучасного популярного танцю.

III. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні та спеціальні компетентності (ЗК / СК):

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК11. Здатність до спілкування з широкою професійною, науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного

мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій.

СК12. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.

СК13. Здатність розробляти і реалізовувати просвітницькі проекти з метою популяризації сценічного мистецтва в широких верствах суспільства, в тому числі і з використанням можливостей театральної преси, телебачення, Інтернету.

Результати навчання:

ПРН06. Аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПРН07. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір. Вміти креативно мислити щодо проблематики сценічного мистецтва.

ПРН11. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.

ПРН14. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

ПРН17. Аналізувати та враховувати естетичні запити глядачів.

ПРН19. Управляти складною професійною діяльністю у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.

ПРН20. Організовувати та керувати професійним розвитком осіб та груп, розробляти й реалізовувати творчі проекти.

ПРН21. Презентувати результати професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.

IV. ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 РОЗДІЛ містить 4 теми: Дисципліна «СУЧАСНИЙ ТАНЕЦЬ». Формування і розвиток танцю сучасного танцю. Напрями сучасного танцю. Стильові особливості сучасного танцю . Представники.

2 РОЗДІЛ містить 3 теми: Базовий розігрів та його види, як засіб підготовки тіла виконавця до виконання комплексу танцювально-тренувальних вправ. Постановка корпусу, голови, рук та ніг. Класифікація рухів, у танці. Термінологія: основні елементи та їх морфологія.

3 РОЗДІЛ містить 3 теми: Опанування фундаментальних принципів рухів тіла в сучасному танці. Вивчення базових прийомів роботи тіла з підлогою. Базові кроки, стрибки, оберти.

4 РОЗДІЛ містить тему: Вивчення учбових та танцювальних комбінацій на середині залу. Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		пр	сем	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
4 курс 7 семестр						
Розділ 1. Теоретичні аспекти танцю contemporary						
Тема 1. Дисципліна «Сучасний танець».		1				1
Тема 2. Сучасний танець як напрям сучасного хореографічного мистецтва		1				1
Тема 3. Формування і розвиток сучасного танцю .		1				1
Тема 4. Стильові особливості сучасного танцю . Представники.		1				1
Разом		4				4
Розділ 2. Підготовка до опанування рухів танцю contemporary						
Тема 5. Базовий розігрів та його види, як засіб підготовки тіла виконавця до виконання комплексу танцювально-тренувальних вправ.			7			8
Тема 6. Постановка корпусу, голови, рук та ніг.			7			8
Тема 7. Класифікація рухів, у танці . Термінологія: основні елементи та їх морфологія.			9			7
Разом			23			9
Розділ 3. Методика виконання рухів танцю contemporary						
Тема 8. Опанування базовими принципами рухів тіла в танці .			9			8
Тема 9. Вивчення прийомів роботи тіла з підлогою початкового рівня складності.			8			9
Тема 10. Базові кроки, стрибки, оберти.			8			8
Разом			25			25
Розділ 4. Практичне засвоєння танцювальних рухів сучасного танцю						
Тема 11. Вивчення танцювально-тренувальних вправ на середині залу.			8			8
Разом			8			8

Усього		4	56		60
--------	--	---	----	--	----

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4 курс 7 семестр

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ

Тема 1. Дисципліна «Сучасний танець».

Мета та завдання навчальної дисципліни «Сучасний танець». Предмет вивчення. Сфера застосування та специфіка викладання. Місце предмета в комплексі навчальних дисциплін.

Тема 2. Сучасний танець як напрям сучасного хореографічного мистецтва.

Поняття «сучасності» в мистецтві. Філософський погляд С. Спендлера та Ш. Бодлера на опозицію понять «modern» – сучасний та «contemporary» – сучасний. Поняття «contemporary art». Визначення та загальна характеристика танцю contemporary.

Тема 3. Формування і розвиток сучасного танцю .

Соціально-політичні умови виникнення танцю contemporary. «Піонери» танцю contemporary та їх внесок у формування стилістики танцю: представники у США (М. Каннінгем, Т. Браун, С. Пекстон, С. Форті), Франції (Ж.-К. Галотта, М. Маран, Р. Шопіно), Німеччині (К. Вайнер, Ж. Андрю, П. Бауш), Англії (К. Брюс) та інші. Педагоги–практики танцю contemporary.

Тема 4. Стильові особливості сучасного танцю . Представники.

- Класичний: М. Бежар, М. Маран, М. Борн, Ф. Декуфле, І. Кіліан, А. Кінг, М. Кларк та інші.
- Традиційний (народний): І. Галван, А. Кахн, О. Нахарін та інші.
- Афро-джазовий: Е. Ейли, Т. Зарп, Н. Мартан-Гуссет, Р. Одумс, Б. Агатті, Ж. Армстронг.
- Написання: Д. Багет, К. Карлсон.
- Віртуальний: М. Кеннінгем, Н. Сейлер, Ф. Декуфле, П. Ригал, Х. Умеда та інші.

- Урбаністичний: К. Ату, М. Мерзуки, Б. Бельтрао, Х. Монтавло, Б. Ли (балет Макадам).
- Еротичний або оголений: М. Шунард, С. Вальц, Жю Фабре, Б. Ли тощо.
- Мінімалістичний: Ж. Бель, Е. Саламон.
- Танець заради танцю: Е. Лок, Е. Гат, В. МакГрегор, Д. Роден тощо.
- Азіатський: В. Хуї, Ш. Шівалінгаппа, П. Четтур, У. Сола.
- Африканський: Н. Хаба, Р. Орлін, Ф. Лінекула, С. ні Сейду, К. Ноель та інші.

РОЗДІЛ 2.

ПІДГОТОВКА ДО ОПАНУВАННЯ РУХІВ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ

Тема 5. Базовий розігрів та його види, як засіб підготовки тіла виконавця до виконання комплексу танцювально-тренувальних вправ.

Основні складові уроку:

- Базовий розігрів (*warm-up*) 15 хв.
- Комплекс танцювально-тренувальних вправ на середині (*exercice danse le centre*) - 40 хв.
- Крос, переміщення у просторі (*allegro & sauters*) 20 хв.
- Комбінація або імпровізація (*combinations ou improvisation*) 40 хв.

Вправи для розігріву та розвитку м'язів шиї, плечового поясу, рук, тазу, стегон, колін, гомілки, стопи. Базовий розігрів з використанням рівнів. Специфічний розігрів для певних завдань уроку. Комплекс вправ на ізоляцію та координацію: головою (хрест, квадрат, коло, зундарі-хрест,- квадрат, -коло, свингові півкола), плечима(вверх-вниз, вперед-назад, твіст, шейк, «вісімка», хрест, квадрат, коло), грудною клітиною, пелвісом (вперед-назад, зі сторони в сторону, хрест, квадрат, коло). Координація рук та простих кроків вперед, у бік. Вправи для хребта: спіралі, згиби торса, нахили. Комбінації в партері з використанням спіралей, твістами торсу, перекатів, кувирків.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Базовий розігрів бажано варіювати, використовуючи різні тренувальні техніки, елементи яких з часом стали невідомою частиною екзерсису в танці modern та contemporary. Наприклад, вправи Йоги, Цигун та досить популярної Гагі. Так, використання базових вправ йоги сприяє гармонійному розвитку м'язів, при якому вони стають не тільки міцними, але і еластичними, зокрема нахили, прогиби, скручування, зокрема пози: «собака мордою вниз» (Адхо Мукха Шванасана), «голова на коліні» (Джан шіршасана), «собака мордою вгору» (Урдхва Мукха Шванасана), «верблюд» (Уштрасан), «мудрець Марич» (Марічіасана III); нахили: із захопленням великого пальця ноги (Падангуштхасана), з дотиком головою до трьох точок (тріанг Мукха Екапада Пашчімтттанасана); інтенсивне бокове витягування (Паршвоттанасана) та інші в залежності від мети заняття.

Базові вправи гімнастики цигун виховують увагу, концентрацію та контроль над якісним відчуттям положень та рухів тіла, регулює процес дихання під час виконання, а також усвідомленість рухів, які спрямовані на витягування та видовження всіх суглобів і зчленувань тіла, наприклад стовпи : «мале небесне коло» або «велике дерево»; вправи: «єднання з небом та землею», «перемішування інь-янь шару» або «черепаша ховає голову в панцир» та інші.

Головний принцип техніки Гагі базується не на виконанні конкретної комбінації рухів, а, слідуючи словесним інструкціям педагога, студенти віддаються потоку енергії і відчувають кожен рух з середини тіла, майже на молекулярному рівні. Ця техніка допомагає усвідомити слабкі місця своєї фізичної підготовки, пробуджує сплячі зони, виявляє м'язові зажими і пропонує способи їх позбутися. Робота покращує інстинктивний рух і створює зв'язок між усвідомленим і неусвідомленим рухом.

Тема 6. Постановка корпусу, голови, рук та ніг.

Правильна постановка корпусу. Характерні положення голови та її рухи. Позиції ніг – I, II, IV en dehors (виворітно) та parallèle (паралельно), V (як у класичному танці). Позиції рук – I, II, III; підготовче положення. Положення кисті руки (allonge, arrondi).

Тренувальні вправи для засвоєння позицій рук, ніг та положень корпусу: port de bras.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

При виконанні тренувальних вправ слід навчитися ефективно використовувати вагу тіла з метою кращої якості виконання рухів. Долучаючи до роботи тулуба переходи між позиціями ніг слід знайти необхідні опори у тілі для покращення координації рухів. У межах фізіологічно можливого шукати точність опори у позиції en dehors та parallèle, не завалюючись на мизинці, а розширюючи все пальці стоп.

Port de bras – це основа пластичної виразності виконавця. Тому, слід прагнути до того, щоб:

- рухи рук допомагали рухам тіла та ніг;
- рух рук продовжував рух тіла у просторі;
- прагнути до відкритості плічового поясу та усвідомлення можливості його автономного по відношенню до спини руху;
- вага рук використовувалась для поштовху до певних рухів.

Роботу корпусу, ніг та рук потрібно вивчати одночасно для розуміння триєдності ваги тіла, опори та рівноваги.

Тема 7. Класифікація рухів, у сучасному танці . Термінологія: основні елементи та їх морфологія.

Класифікація рухів класичного танцю за функціональним призначенням (тренувальні, технічно-складні, зв'язуючо - допоміжні рухи або танцювальні кроки). Всі види port de bras та arabesques. Рухи груп battement та rond de jambe; обертів (en tournants), стрибків (des sauts).

Класифікація рухів модерн-джаз танцю:

- Положення: flat back (table top), lay out, plunshe, bridge, jerk knife, low back,.
- Рухи тулубу: contraction – release, drop – recover, décalée, arch, curve, bounce, stretch, side stretch, tilt, twist.
- Стегна (HIPS): hip lift, hip fall, mess around, shake, quiver
- Ізоляція: waves (хвилі), roll down – roll up (body roll), ripple, worm, snake, dolphin.
- Кроки (STEPS): step або jazz step, flat step, flick, kick, ball change, point-flex, brush.

- Ходи (walks): drug (walk), slide, triplet.
- Стрибки (jumps): leap, hop, jump over the leg, jump barker.
- Оберти (turns): pencil turn, touch turn, pivotte, corkscrew-turn(штопорні), лабільні повороти.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Танцювально-тренувальні вправи будуються з використанням рухів класичного танцю, модерн-джаз танцю, але структура їх композиції та манера виконання відповідає напряму танцю contemporary.

РОЗДІЛ 3.

ПІДГОТОВКА ДО ОПАНУВАННЯ РУХІВ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ

Тема 8. Опанування базовими принципами рухів тіла в танці .

Тіло та рух: усвідомлення ваги тіла, його вертикальності у рівновазі та дисбалансі; рівновага на стопі, опорна нога пряма або зігнута; опора на підлогу різними частинами тіла; робота стопи: відштовхуватись, ковзати, brosser (чистити підлогу), розкривати, випрямляти, підіймати, обертатися, пом'якшувати удар; усвідомлення та початковий контроль позиції en dehors та parallèle.

Рухливість спини, тулуба, таза та голови: округління та випрямлення спини; нахилання, прогинання, схиляння та витягнення верхньої частини спини; кругові рухи верхньої частини тулуба, що починаються з маківки черепа; похитування тазу; спіралі у русі.

Амплітуда та мобільність у роботі ніг: demi plie, grand plie та relever en dehors и parallèle, у 1, 2 та 3 позиціях; déagée вперед, вбік, назад en dehors та parallèle; rond de jambe на підлозі, пряма або зігнута нога; retirer; паралельні développé вперед та назад (на зігнутій опорній нозі); développé en dehors вперед-вбік-назад; balancer en dehors та parallèle; attitude вперед-назад (на зігнутій опорній нозі) en parallèle; grande battement dehors et parallèle (вперед); перенос ваги у великих випадках.

Амплітуда та мобільність у роботі рук: усвідомлення рухів рук, що йдуть від хребетного стовпа, та рухи рук від плеча, ліктя, зап'ястка та кисті; використання рук у ініціації рухів: гойдати, штовхати, тягнути, пірнати, проводити риси, малювати, кидати.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

На практичних заняттях важливо не відокремлювати означені вище складові. Вони знаходяться у відношеннях кореляції і не можуть розглядатися самостійно. Отже, протягом всього навчання викладач вирішує, як дозувати, варіювати, комбінувати різні підходи до рухів.

Тема 10. Вивчення прийомів роботи тіла з підлогою початкового рівня складності.

Точки контролю частин тіла на підлозі. Види зусиль, що використовуються при роботі з підлогою. Основні рухи: переكاتи на спині(у положенні «зірка»), на животі(у положенні «зірка»), перетікання зі спини на живіт(проходячи положення «зірка»). Певрти через два і одне плече, з обома ногами, з однією, через положення jerk knife. Свінгові розгойдування частин тіла, перехід у наступне положення за інерцією тіла. Sillabius(простий, повний круговий). Перенесення ваги тіла. Слайди. Падіння.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Техніка Flying low - низький політ передбачає володіння свободою тіла у співвідношенні з підлогою, що надає рухам плавності та легкості. Слід приділяти увагу дослідженню роботи загального центру ваги, переміщенню і контролю центру, розслабленню або розтягуванню периферії; контролювати перемикання станів у тілі, щоб рухатись мобільно, екстремально, ергономічно; використанню сили гравітації, інерції, реакції опори для продовження руху; контролю правильної постанови підошовного склепіння; використанню різної швидкості та інерції при виконанні міні-комбінацій.

Тема 11. Базові кроки, стрибки, оберти.

Поєднання базових елементів в міні-комбінації: flat step-passé, flat step – developpe.

Оберти: чверть оберту, півоберту та повний оберт на осі, en dedans et en dehors, по паралельним та виворітним позиціям; послідовність півоберту однієї ноги на іншій у d-plie та на випрямленій нозі; виконання двох обертів на осі з переміною ноги між обертами.

Стрибки виконуються у en parallèle та en dehors: підстрибування на місці у 1 та 2 позиції; temps levés, chassés, assemblés, cicon, petits jetés.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

У межах фізіологічно можливого шукати точність опори у позиції en dehors. Прагнути відчувати тазостегновий суглоб та відрізнити рух ноги від руху таза. Використовувати вагу рук для поштовху до певних рухів. При виконанні обертів прагнути до ефективної роботи опорної ноги та чіткості руху ноги у повітрі. Прагнути оволодіння оссю та силою оберта.

Розвивати принципи кожного з стрибків по відношенню до підлоги, ритму та простору.

РОЗДІЛ 4.

ПРАКТИЧНЕ ЗАСВОЄННЯ ТАНЦЮВАЛЬНИХ РУХІВ

Тема 12. Вивчення танцювально-тренувальних вправ на середині залу.

Послідовність вивчення танцювальної комбінації:

- Практичний показ в повільному темпі;
- Музичне розкладення комбінації;
- Пояснення про особливості виконання рухів;
- Розбір складних моментів;
- Запобігання найбільш розповсюджених помилок;
- Виконання в повільному, потім в потрібному темпі;
- Відпрацювання техніки виконання рухів;
- Просторове рішення комбінації;
- Робота над манерою виконання.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Учбові комбінації мають бути логічно побудовані від простого до складного, пропорційні по тривалості, з використанням вивчених елементів, переходів між ними, та зміною темпу.

Танцювально-тренувальні комбінації базуються на вже засвоєних на уроці елементах, з використанням партеру, стрибків, обертів, функціональною асиметрією, координацією верх/низ, повноцінному переміщенню у просторі, зі зміною темпу. Мають певний драматургічний розвиток.

VI. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

4 курс 7 семестр

Практичне заняття № 3 –15

Тема 4-8: Специфіка композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.

Література: основна: 12, 15; додаткова: 30, 31; конспект лекцій..

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Робота над пошуком можливих варіацій поєднання конкретних стилів сучасного танцю з фольклорною основою українського танцю.

Завдання 2. Розробка традиційної та нетрадиційної танцювальної лексики з використанням прийому морфологічної ад'ективації.

Завдання 3. Робота над образами сучасника в стилізованих танцях: складання характеристики, пошук відповідної хореографічної лексики, лейттеми образів та інших виразних засобів танцю.

Завдання 4. Робота над переосмисленням етнографічних українських малюнків та їх використання у просторових формах руху.

Завдання 5. Робота над трансформацією драматургії розвитку традиційних малюнків українського танцю відповідно до музикальної структури сучасної української музики.

Завдання для самостійної роботи: варіативний розвиток створених танцювальних комбінацій з застосуванням різної ваги та наповненням рухів чуттєвістю, контрастом зусиль.

Практичне заняття № 16 – 28

Тема 9-12: Створення та постановка хореографічного номеру в основі якого є стилізація української народної хореографії з будь яким напрямом сучасної хореографії.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду трансформації структури виразних засобів українського народного танцю або наповнення їх елементами сучасної хореографії.

Література: основна: 4, 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 18, 25. ; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Обґрунтування теми, ідеї, форми та жанру хореографічного номеру.

Завдання 2. Розробка драматургії та композиційного плану та музикального матеріалу з викладачем; розподіл музичних фрагментів між дійовими особами.

Завдання 3 Робота над образами: складання характеристики дійових осіб, пошук хореографічної лексики, лейттеми образів та інших виразних засобів танцю.

Завдання 4. Використання театральних і художніх прийомів при створенні танцю.

Завдання 5. Обґрунтування декоративно-художнього рішення танцю та костюмів дійових осіб.

Завдання для самостійної роботи: складання композиційного плану; підбір та аналіз музичного матеріалу;

постановка хореографічного номеру; репетиційна робота з виконавцями.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: КОНТЕМПОРАРІ ДЕНС. ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ.

Мета вивчення: визначити сфери діяльності балетмейстера. Дати характеристику його роботі.

Література: 4, 5, 10, 12.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 2: Балетмейстерська школа та ознайомлення з репертуаром ансамблю сучасного танцю ЕСТЕТ.

Мета вивчення: ознайомити студентів з провідними хореографами, балетмейстерами факультету хореографічного мистецтва ХДАК, зокрема творчістю Б.М. Колногузенка, репертуаром театру народного танцю «Заповіт», ансамбля сучасного танцю «Естет» та ансамбля бального танцю ХДАК.

Література: 5, 10.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 3: Зародження мистецтва танцю та соціально-історичні аспекти його розвитку.

Мета вивчення: формування теоретичних знань про джерела та розвиток танцю.

Література: 4, 5, 10.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 4: Танець як один із видів мистецтва. Його види, форми, жанри та виразні засоби в contemporary dance .

Мета вивчення: формування професійних знань майбутніх балетмейстерів.

Література:4, 5, 10, 12, 20, 30.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 5-7: Значення музики в народженні хореографічного твору. Музичні прийоми, що допомагають розкриттю хореографічної дії в contemporary dance .

Мета вивчення: формування професійних знань та навиків роботи з музикальним матеріалом.

Література: 10.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 8: Аналіз техніки виконання

Мета вивчення: формування вмінь драматургічної розробки музичного матеріалу.

Література: 10.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.

2. Конспект лекції.

Тема 9: Тема, ідея та образ у хореографічному творі в contemporary dance .

Мета вивчення: формування знань та вмій визначати головні компоненти хореографічного твору.

Література: 1, 7, 11, 13, 15, 19.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу. Перегляд відеоматеріалів запропонованих викладачем з наступним визначенням теми, ідеї та образів хореографічного твору.
2. Конспект лекції.

Тема 10: Драматургія хореографічного твору.

Мета вивчення: формування знань та вмій визначати та будувати драматургію хореографічного твору в contemporary dance .

Література: : 1, 7, 11, 13, 15, 19

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу. Розробка драматургії власного хореографічного твору.
2. Конспект лекції.

Тема 11: Загальні поняття хореографічної композиції та композиції хореографічного тексту в contemporary dance.

Мета вивчення: формування знань щодо композиційної основи хореографічного твору.

Література: : 13.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.

2. Конспект лекції.

Тема 12: Хореографічна лексика і хореографічний текст. Основні параметри аналізу танцювальних рухів. Малюнок танцю та його різновиди в contemporary dance.

Мета вивчення: формування знань щодо композиційної основи хореографічного твору.

Література: 13, 29, 31, 32, 33, 42, 48.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання результатів навчання:

- ✓ Виявляти системні теоретичні та практичні знання з дисципліни «Контемпорарі денс».
- ✓ Проявляти еволюційний розвиток практичних навичок та знань сучасного популярного танцю.
- ✓ Вміло застосовувати технічні та композиційні прийоми, художньо-виразні засоби сучасного танцю при створенні хореографічних рухів.

Форми оцінювання результатів навчання: опитування, перевірка практичних завдань та самостійної роботи, контрольний показ, екзамен. Оцінювання здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системної всебічності та професійної спрямованості контролю. Зазначені форми контролю мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності. Саме тому, відповідно до специфіки

фахової підготовки перевага надається усному та практичному контролю.

Робота на практичних заняттях – 50/10 балів.

Самостійна робота – 10/50 балів.

Можлива кількість балів , набраних до підсумкової форми контролю – 60 балів.

Підсумковий контроль – 40 балів.

Всього: 100 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

8 семестр

Розділ 1	Розділ 2	Екзамен	Сума
T1-6	T7-11		
30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальних і	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи),	для заліку

діяльності		практики	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1. Перерахувати напрями сучасної хореографії. Надати стислу характеристику кожного з них.

2. Надати визначення понять contemporary art і танець contemporary. Пояснити різницю між поняттями modern – сучасний, та contemporary – сучасний.
3. Надати загальну характеристику танцю contemporary. Пояснити причини формування цього напрямку в сучасній хореографії.
4. Назвати «піонерів» танцю contemporary у США, Англії, Європі та розповісти про їх внесок у формування стилістики танцю.
5. Визначити стильові особливості танцю contemporary та розповісти про представників класичного та традиційного (народного) contemporary.
6. Визначити стильові особливості танцю contemporary та розповісти про представників афро-джазового та урбаністичного contemporary.
7. Визначити стильові особливості танцю contemporary та розповісти про представників еротичного (оголеного) та віртуального contemporary.
8. Визначити стильові особливості танцю contemporary та розповісти про представників азіатського та африканського contemporary.
9. Визначити стильові особливості танцю contemporary та розповісти про представників мінімалістичного contemporary та «танцю заради танцю».
10. Назвати українських хореографів, які створюють сучасні балети та хореографічні номери у напрямі танцю contemporary.
11. Висловити свою думку стосовно місця танцю contemporary в сучасній українській культурі. Навести аргументи.
12. Перерахувати основні школи танцю contemporary в Західній Європі, Ізраїлі, США. Надати загальну характеристику.
13. Елементи contraction – release. Загальна характеристика та методика виконання.
14. Елементи drop – recover, décalée. Контрольні моменти виконання.
15. Елементи arch, curve, bounce. Характеристика та методика виконання.
16. Положення тулубу flat back (table top), lay out. Характеристика та методика виконання.

17. Положення plunshe, bridge. Характеристика та методика виконання.
18. Положення jerk knife, low back. Характеристика та методика виконання.
19. Оберт pencil turn. Характеристика та методика виконання.
20. Оберт touch turn. Характеристика та методика виконання.
21. Рух та роложення tilt. Загальна характеристика та методика виконання.
22. Оберти corkscrew-turn(штопорні). Характеристика та методика виконання.
23. Лабільні повороти. Характеристика та контрольні моменти виконання.
24. Група хвилей (waves). Їх специфічні риси та призначення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

1. Бабич О. Ю. Художньо-естетичні принципи німецького експресивного танцю у контексті розвитку сучасного танцю в ХХІ столітті // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. Київ, 2021. Вип. 40. С. 95–99. URL: <https://journals.uran.ua/mz/issue/view/15048>.
2. Бігус О. О. Дефініція поняття «сучасний танець» у науковому дискурсі // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2021. № 2. С. 188–193. URL: <https://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/240061>.
3. Васютяк Ю. В. Постдраматичний танець: концептуалізація поняття // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2026. № 2. С. 437–441. URL: <https://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/362471>.

4. Герц І. І. Сучасний танець і новітні технології: грані взаємодії // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. Київ, 2023. Вип. 43. С. 58–63. URL: <https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/4978>.
5. Драч Т. Л., Погребняк М. М. Західноукраїнські хореографи — представники танцю модерн сьогодення // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. Київ, 2022. Вип. 41. С. 62–66. URL: <https://journals.uran.ua/mz/issue/view/15723>.
6. Кінезіологія танцю : колект. монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : СПОЛОМ, 2020. 224 с.
7. Омеляненко З. В. Види, жанри, лексичні засоби сучасного танцю: теоретичний аспект // Слобожанські мистецькі студії. 2023. № 2. С. 10–14. URL: <https://journals.spu.sumy.ua/index.php/art/article/view/96>.
8. Пастухов О. А. Сучасний танець як синтез засобів мистецької виразності // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. Київ, 2021. Вип. 40. С. 106–110. URL: <https://journals.uran.ua/mz/issue/view/15048>.
9. Плахотнюк О. А., Серета О. Хіп-хоп — танцювальна субкультура молоді : монографія / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т культури і мистецтв. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2024. 143 с.
10. Погребняк М. М. Нові напрями театрального танцю ХХ — поч. ХХІ ст.: історико-культурні передумови, крос-культурні зв'язки, стильова типологія : монографія. Київ : Астроя, 2020. 327 с.
11. Сучасний танець: шляхи творчого вдосконалення : навч. посіб. / І. Герц, Л. Мова, О. Кебас та ін. ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Каф. хореогр. мистецтва. Київ : КНУКіМ, 2021. 244 с.

12. Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс) : колект. монографія / Плахотнюк О. А. та ін. ; за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів : Сполом, 2020. 316 с.
13. Федотова Н. В. Естетико-філософські основи танцю контемпорарі // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2023. № 1. С. 132–139. URL: <https://journals.urau.ua/visnyknakkkim/article/view/277648>.
14. Федотова Н. Поширення танцю контемпорарі в Україні // Культура і сучасність. 2021. № 2. С. 97–103. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-0285.2.2021.249239>.
15. Шалапа С. В. Методика виконання альтернативних стилів сучасного танцю : підручник. Київ : НАКККиМ, 2022. 384 с.
16. Brannigan E. The Persistence of Dance: Choreography as Concept and Material in Contemporary Art. Michigan : University of Michigan Press, 2023. 375 p.
17. Harmony B. Perpetual Motion: Dance, Digital Cultures, and the Common. Minnesota : University of Minnesota Press, 2020. 288 p. (Electronic Mediations ; Vol. 59).
18. So You Think You Know Dance? Fundamentals of Dance / Mary Francis «Cissy» Whipp, Roshanda Spears, Susan Perlis, Vanessa Kanamoto. LOUIS : The Louisiana Library Network, 2022. 278 p.
19. Vass F. William Forsythe's Postdramatic Dance Theater. Unsettling Perception. London : Palgrave Macmillan, 2023. 271 p.

20. Waterhouse E. Processing Choreography: thinking with William Forsythe's Duo. Bielefeld : transcript Verlag, 2022. 342 p. (Neue Ökologie).

Періодичні видання

21. Танцювальні студії (Київський національний університет культури та мистецтв). - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ku_2014_45_23/
<http://dancestudios.knukim.edu.ua/>
22. Ballet International/ tanz aktuell
23. Contact quarterly (quarterly) Contact Collaborations Inc., Box 603, Northampton, MA 01061. Dance Magazine (monthly) 33 W. 60 th St., New York, NY 10036.
24. Dance Europe
25. Dance Research Journal (biannual) CORD, Dance Dept. 684 D, NYU, 35W. 4 th St., New York, NY 10003.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>
2. Бібліотека Харківської державної академії культури
Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського
Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>

Навчальне електронне видання

КЗВ: СУЧАСНИЙ ТАНЕЦЬ

Програма

та навчально-методичні матеріали

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності 024 «Хореографія»,
освітньо-професійної програми «Бальна хореографія»

Укладач:

Е. С. САМОЙЛОВА,

доктор філософії, викладач кафедри сучасної хореографії та
спортивно-оздоровчих технологій

Видається в авторській редакції

Комп'ютерний набір САМОЙЛОВОЇ Е.С.

Адреса видавця:

ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел. (057)731-13-85. e-mail: nmr-academy@xdak.ukr.education